

Bepaal de impact op uw onderneming

Wijzigingen opbrengstenverantwoording & onderhanden projecten

onder de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ)

Update regels verwerking van opbrengsten

Eind 2020 heeft de Raad voor de jaarverslaggeving (RJ) een Uiting uitgebracht met een aantal wijzigingen in de richtlijnen die de verantwoording van opbrengsten behandelen, te weten RJ 270 'De Winst-en-verliesrekening' en RJ 221 'Onderhanden projecten'.

De aanpassingen zijn van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2022, waarbij eerdere toepassing is toegestaan.

Het basisprincipe voor de verantwoording is niet gewijzigd, wat betekent dat de overdracht van risico's en voordelen ('risks and rewards') de basis blijft voor de bepaling van het moment van opbrengstverantwoording.

Waar sommige ondernemingen nauwelijks impact zullen ervaren, betekenen de wijzigingen voor andere ondernemingen dat er sprake is van een andere bepalingsmethodiek en/of hoogte en timing van de omzetverantwoording.

We lichten graag de aspecten uit waarop beide Richtlijnen zijn gewijzigd.

Wijzigingen opbrengstenverantwoording

Klik op een term hieronder voor informatie over de betreffende wijziging*

- [Financieringscomponent](#)
- [Garanties](#)
- [Niet door afnemers uitgeoefende rechten](#)
- [Niet terugbetaalbare vergoedingen](#)
- [Opbrengsten uit licenties](#)
- [Opbrengsten uit licenties obv verkopen of gebruik](#)
- [Opties van afnemers](#)
- [Optreden voor eigen rekening](#)
- [Presentatie van onderhanden projecten in de balans](#)
- [Presentatie van onderhanden projecten in de winst- en verliesrekening](#)
- [Identificeren prestatieverplichtingen](#)
- [Retouren](#)
- [Variabele vergoedingen](#)
- [Toelichting](#)
- [Toerekenen transactieprijs](#)
- [Vergoedingen aan afnemers](#)
- [Wijzigingen van overeenkomsten](#)

* Ontleend aan RJ-Uiting 2020-15

Wijze van verwerken

Volledig

Een retrospectieve verwerking in lijn met alle bepalingen in RJ 140 'Stelselwijzigingen'. Deze verwerkingswijze betekent o.a. aanpassing van de vergelijkende cijfers. De RJ heeft een voorkeur voor deze methode omwille van vergelijkbaarheid van boekjaren.

Vereenvoudigd

Het voorgaande boekjaar wordt wél voor presentatie en toelichting aangepast, maar niet voor de overige wijzigingen. Deze overige wijzigingen hoeven uitsluitend te worden verwerkt voor contracten die op of na 1 januari 2022 worden aangegaan of gewijzigd. Overigens is het in deze optie ook mogelijk om de gewijzigde Richtlijnen toe te passen op alle contracten vanaf een bepaalde datum (vóór 1 januari 2022), bijvoorbeeld 1 januari 2021. Op deze manier kan de vergelijkbaarheid van de verschillende jaren worden verbeterd.

Vragen?

De impact van de wijzigingen verschilt per onderneming. Start daarom tijdig met een impact analyse. Wij kunnen u hierbij ondersteunen, en u voorzien van meer informatie.

Qconcepts

Reitscheweg 45
5232 BX 's-Hertogenbosch
t +31 (0)73 - 61 32 510
e info@qconcepts.nl
i qconcepts.nl

Aanleiding voor de wijzigingen

De introductie van IFRS 15 'Revenue from Contracts with Customers', welke van toepassing is sinds boekjaar 2018, was aanleiding om te onderzoeken of de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving ook op deze aspecten aanpassing behoeft.

Dit onderzoek lag voor de hand omdat RJ 221 en RJ 270 gebaseerd zijn op IAS 11 'Construction Contracts' en IAS 18 'Revenue', welke zijn opgegaan in IFRS 15.

De RJ heeft geconstateerd dat de beide Richtlijnen aangepast dienen te worden, maar heeft er niet voor gekozen om IFRS 15 integraal te implementeren.

Belangrijke financieringscomponent

Jaareditie 2020 (oud)

Bepalingen voor situatie dat een afnemer financiering ontvangt van de rechtspersoon.

Relevante alinea's

270.107

221.202b

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Ook in geval van belangrijke voorfinanciering verstrekt door een afnemer aan de rechtspersoon wordt de door de rechtspersoon te verwerken opbrengst aangepast in combinatie met het verwerken van rentelasten over de financieringsperiode. Een financieringscomponent mag in ieder geval als onbelangrijk worden aangemerkt als ten tijde van het afsluiten van een overeenkomst de rechtspersoon verwacht dat de periode tussen het moment waarop hij een toegezegd goed of een toegezegde dienst aan de afnemer overdraagt en het moment waarop de afnemer voor dat goed of die dienst betaalt maximaal één jaar is.

Garantie

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen.

Relevante alinea's

270.109b

221.113

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Bepalingen opgenomen wanneer een garantie wel of geen afzonderlijke prestatieverplichting betreft: Een verstrekte garantie is een afzonderlijke prestatieverplichting als (een deel van) de garantie inhoudt dat de afnemer een dienst ontvangt in aanvulling op de garantie dat het product voldoet aan de overeengekomen specificaties.

Een reguliere garantie die is bedoeld om de afnemer de zekerheid te bieden dat een geleverd goed aan de overeengekomen specificaties voldoet, kwalificeert niet als een afzonderlijke prestatieverplichting.

Als de bij een transactie verstrekte garantie een afzonderlijke prestatieverplichting betreft, wordt het deel van de transactieprijs toegerekend aan deze prestatieverplichting verantwoord als uitgestelde opbrengst. Als daarvan niet sprake is, worden de te verwachten garantiekosten als een garantievoorziening opgenomen in overeenstemming met alinea 408 van hoofdstuk 252.

Niet door afnemers uitgeoefende rechten

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen.

Relevante alinea

270.128

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Indien de rechtspersoon verwacht dat afnemers niet alle toegekende rechten zullen uitoefenen, wordt het bedrag gerelateerd aan die rechten als opbrengst verwerkt conform het patroon van de rechten die naar verwachting wel door afnemers uitgeoefend zullen worden.

Indien de rechtspersoon verwacht dat afnemers wel alle toegekende rechten zullen uitoefenen, dan wordt het bedrag uit hoofde van niet-uitgeoefende rechten pas als opbrengst verwerkt wanneer het zeer onwaarschijnlijk wordt dat de afnemer zijn resterende rechten nog zal uitoefenen.

Niet terugbetaalbare vergoedingen t.t.v. afsluiten overeenkomst

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen.

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Nadere bepalingen opgenomen dat een dergelijke vergoeding als opbrengst wordt verwerkt als de verwachte toekomstige goederen of diensten waarop die vergoeding betrekking heeft, worden geleverd.

Relevante alinea

270.127

Opbrengsten uit licenties

Jaareditie 2020 (oud)

Royalty's worden verwerkt volgens het toerekeningsbeginsel in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Relevante alinea's

270.123-125

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

De aard van een licentie is bepalend voor de verwerking van de opbrengsten waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen:

- een recht om gebruik te maken van het intellectuele eigendom van de rechtspersoon zoals dat bestaat op het moment waarop de licentie wordt verleend (de opbrengsten uit de licentie worden dan verwerkt als de verkoop van een goed); en
- een recht om toegang te hebben tot het intellectuele eigendom van de rechtspersoon zoals dat tijdens de hele duur van de licentie bestaat (de opbrengsten uit de licentie worden dan verwerkt als het verlenen van een dienst).

Opbrengsten uit licenties obv verkopen of gebruik

Jaareditie 2020 (oud)

In algemene zin bepaald dat opbrengsten alleen worden verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie aan de rechtspersoon zullen toevloeien.

Relevante alinea

270.126

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Opbrengsten uit licenties van intellectuele eigendom op basis van verkopen of gebruik worden verwerkt op het moment dat de verkoop plaatsvindt of naarmate het gebruik door de afnemer plaatsvindt, rekening houdend met de mate waarin de prestatieverplichting is vervuld.

Opties van afnemers op bijkomende goederen of diensten

Jaareditie 2020 (oud)

Specifieke bepalingen inzake de verwerking van loyaliteitsprogramma's.

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Als een rechtspersoon een optie aan een afnemer verleent om bijkomende goederen of diensten te verkrijgen geeft die optie alleen aanleiding tot het identificeren van een afzonderlijke prestatieverplichting indien de waarde van de optie niet onbelangrijk is ten opzichte van de waarde van de verkopen waarbij die optie is verleend.

Relevante alinea

270.109a

Optreden voor eigen rekening (als principaal) of voor derden (als agent)

Jaareditie 2020 (oud)

Indicatoren voor het bepalen of de rechtspersoon voor eigen rekening bedragen ontvangt.

Relevante alinea's

270.105b

221.114

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

De zeggenschap over de te leveren goederen en diensten direct voorafgaande aan de levering aan de afnemer is toegevoegd als indicator voor het voor eigen rekening ontvangen van bedragen.

Presentatie van onderhanden projecten in de balans

Jaareditie 2020 (oud)

De mogelijkheid om het saldo van alle onderhanden projecten als één totaal te presenteren in de balans.

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Indien het saldo van een onderhanden project:

- een debetstand vertoont, wordt het netto-bedrag verwerkt als een actief; en
- een creditstand vertoont, wordt het netto-bedrag verwerkt als een verplichting.

Relevante alinea

221.409

Presentatie van onderhanden projecten in de winst- en verliesrekening

Jaareditie 2020 (oud)

De projectopbrengsten worden als netto-omzet of als wijziging in onderhanden projecten in de winst-en verliesrekening gepresenteerd, zolang een project nog niet is voltooid.

Relevante alinea

221.401

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Projectopbrengsten dienen als netto-omzet te worden gepresenteerd.

Het identificeren van de in een overeenkomst opgenomen prestatieverplichtingen

Jaareditie 2020 (oud)

De criteria voor de verwerking van opbrengsten worden toegepast op afzonderlijk te identificeren componenten van een transactie teneinde de economische realiteit weer te geven.

Relevante alinea's

270.109

221.112

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Nadere bepalingen opgenomen op welke wijze afzonderlijk te onderscheiden prestatieverplichtingen binnen een overeenkomst worden geïdentificeerd ten behoeve van het verwerken van opbrengsten per prestatieverplichting teneinde de economische realiteit weer te geven.

Retouren

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen.

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

De rechtspersoon bepaalt de hoogte van een vergoeding waarop hij verwacht recht te zullen hebben uit hoofde van retouren aan de hand van de richtlijnen voor variabele vergoedingen.

Relevante alinea

270.112

Variabele vergoedingen

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen.

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

De omvang van een te verwerken variabele vergoeding wordt bepaald door een schatting te maken. De rechtspersoon past hierbij voorzichtigheid toe.

Relevante alinea's

270.106a

221.202a

Toelichting

Jaareditie 2020 (oud)

Bepalingen inzake de toe te lichten informatie.

Relevante alinea

270.601

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Toegevoegd is dat de aard van belangrijke prestatieverplichtingen wordt toegelicht. Daarnaast is toegevoegd dat de methode van toerekening van opbrengsten aan verslagperioden, waaronder de wijze van vaststelling van de mate van voltooiing van opdrachten tot dienstverlening, per belangrijk type prestatieverplichting wordt toegelicht. Het totaal van de geactiveerde kosten van het verkrijgen van een overeenkomst wordt ook toegelicht.

Toerekenen van opgenomen transactieprijs aan in de overeenkomst opgenomen prestatieverplichtingen

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

De in een overeenkomst opgenomen transactieprijs wordt aan de in de overeenkomst opgenomen prestatieverplichtingen toegerekend naar rato van de waarde van deze prestatieverplichtingen.

Relevante alinea's

270.109c

221.112

Vergoedingen aan afnemers van goederen en diensten

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Een aan een afnemer van goederen en diensten te betalen vergoeding wordt als een vermindering van de opbrengsten verwerkt, tenzij de betaling aan de afnemer plaatsvindt in ruil voor een te onderscheiden goed of dienst.

Relevante alinea

270.108

Wijzigingen van overeenkomsten

Jaareditie 2020 (oud)

Geen specifieke bepalingen.

Wijzigingen van toepassing per 1 januari 2022

Nadere bepalingen opgenomen hoe een wijziging van een overeenkomst wordt verwerkt. Deze bepalingen hebben als doel dat een wijziging van een bestaande overeenkomst wordt verwerkt conform de economische realiteit van die wijziging.

Relevante alinea's

270.129-130

221.205

